

JÓHAN DANBJØRG

løgtingsmanni til áminningar

Nú ert tú farin vinur mín,
har ongin frá aftur vendur,
men minnið um stakmann, so lýsandi ungt,
í mínum huga stendur.

Vit vóru neyvnan tilkomnir, tá
vit hittist hin fyrsta dag,
á Føroya læraraskúla, og síðan
var livslangt vart vinarlag.

Vit hildu í Tórshavn so mangan gleim,
vit vóru so unglingskátur,
men meinaleyst lyndi í okkum var,
tað galt mest um skemt og látur.

Einans góð minnir vit høvdu um øll,
á skúlanum, kvinnur og menn,
øll vóru sum sytskum — nú mong eru deyð —
tit heilsast, sum líva enn.

Og tá ið próvtøkan lokin var,
vit skiltust við veitslulagi,
tá yrkti Danbjørg, fremstur av okkum,
hitt fagraða skilnaðarkvæði.

Vinur koma og vinur fara,
oftani vinarløg sovna,
hóast politiskir mótstøðumenn,
er ikki vart vinarlag kløvna.

Vinir og partamenn víða um land,
nú sakna og syrgja hann, —
tú hvassur ofta við røðum og penni,
hann aldrin bar hat til mann.

Tín føðibýgd syrgir sín mætasta son,
tí framburð har skapti hann,
sárást er sorgin hjá teinum, sum mistu
ein kærán faðir og mann.

Danbjørg, mín vinur, farvæl og tøk,
títt minni so leingi man líva,
tú við tínum verki hevur títt navn,
í Føroyalands søgu skriva!

PÓL F.

Løgmannsins frágreiðing á ólavsøku 1968

(Framhald.)

Ríkisskassans beinleiðis lán ella
veðhald:

Landsstýrið hevur samráðst við
sitandi ríkisstjórn um veðhald
fyri rørvandi uppskoytislán
ella beinleiðis lán.

Ríkisstýrið hevði ikki, sum
er, heimild at veita umsøkt
veðhald ella beinleiðis lán, men
lovaði, at tað, tá ið fólkatingið
til heystar kemur saman, skuldi
seta fram lógaruppskot, sum
veitir ta neyðugu heimild at
ganga okkara áheitan á mæti.

Fíggingin av landskassans
studdningslánsveitan skuldi so
stätt komið at verið í lagi, áðr-
enn studdningslánini falla til
gjaldingar.

60–100 tons útróðrafor:

Sum kunnugt varð gjørt roynd
við at bygja nokur 20 tonsa
útróðrafor. Men menn halda
ikk, at hesir bátar hava royst
so væl, sum vónað.

Teir meta 60–100 tons
dekksbátar at vera hina bestu
hóskandi stöðina til útróður
at royna allar grunnar og leiðir
kring Føroyar, røkkandi eisini
til Íslands, tá ið veiðulíkindi
haldast at vera betri har enn
heima hjá okkum sjálvum.

Greitt er at fara undir fyrsta
útróðrabátin av hesum slagi
samsvarandi eina av John
Smiths gjørdur ætlan og upp-
drátt til skapan og innrætting
av hesum forum. Smiths deks-
plánur hevur útróðramanna ser-
liga athuga, tí hann metist at
kunna gera driftina meira »ra-
tionella» og sparandi, enn til-
fellið hevur verið áður.

Men tann forvittisligasti tátt
urin í teirri stóru tilætlan til
bygging av nútímans veiðufor-
um eru fabriktrolararnir hjá
pf. »Stellu» í Klaksvík, tí her
er talan um ein heildarplán, har
ið skip, veiðu- og viðgerðar-

hátur, goymsla, flutningur og
søla av fyrstaflokks vøru, sum
í einum og øllum svarar til
markaðarins krøv, eru ein sam-
virkan, ið keyparamir kunnu
lita á og tí kunnu og vilja sátt-
málatryggja keyp av allari
teirri framleiðslu, ið eitt ávíst
tal av skipum — sum tað kost-
naðarmiklasta liðið í ætlanini
— kunnu veiða.

Men henda ætlan er óvanliga
kravmikil til teir játtandi mynd
ugleikarnar, tí tað er eyðsæð,
at øll liðini í plánum megu
loysast.

Hon hvílir á:

Nútímans skip við øllum
hentleikum og framleiðslutólum
sum trygd fyri regluligari til-
førsu av fyrstaflokks fiski.

2. Neyðugari flutningsskipan.

3. Transigoymsluhús við tað,
at útlendsk skip ikki hava loyvi
at selja veiðina í Ameriku bein-
leiðis av fiskigrunninum.

4. Sáttmálatrygd fyri at
sleppa av við fyrstaflokks veið-
una (flaka) til hægsta marknað-
arpris.

Tað eru hesir tættirnar, sum
eru markastavirnar í hesi fram-
taksætlan á heilt nýggjum bógi
fyri føroyskan stórfiskiskap, og
sum ger hana so forvittisliga
og spennandi fyri fiskivinnuna
í síni heild.

Tað er eyðsæð, at sum táttar
í gomlum veiðu- og søluhætt-
um fer ikki at bera til at halda
fram við einans at lita á gamla
lagið.

Vit sleppa ikki undan við
áræði og eldhuga at vera á fót-
um, árvaknir fyri tí, sum er
uppi av livskraftigum nýggjum,
og leggja nýggi mið og taka
upp nýggjar framleiðslu- og
vinnulivshættir.

Og her verður ikki talan um
bara fiskiskap, men eisini og
ikk, í minni mun um teir møgu

leikar, sum goyma seg í farma-
siglingini.

Í hesum sambandi er at
merkja ser, at vit her ikki
standa á berum, men hava hina
fyrstu og sterkastu forútsætting-
ina fyri at kunna gera nakað
munandi, nevniliga eitt eftir
føroyska fólkatalinum stórt lið
av serkønum monnum sum
skipsforarum, stýrimonnum,
maskinmeistarum og duguligum
sjómonnum, ið sigla í tænast-
uni hjá øðrum tjóðum og so-
leiðis hava verið í livsins læru
og gjørt sínar royndir.

Okkum skortar væl serkønar
shippingmenn, eins og tað ligg-
ur ikki væl fyri við peningi,
sum í hesum fori krevst ikki
í túsundum, men í rúgvum av
milliónum.

Hesum víðvíkjandi hava vit
almikið at læra av norðmonn-
um, sum aftan á kríggið heldu
ikk, flutu í peningi, men sum
kortini dugdu at skipa so fyri
peningaliga, at teir í dag kunnu
siga, at teir hóast lítuleika sín
hava sammet við tær stóru
tjóðirnar ein farmaskipafloata,
ið telist millum teir stórstu.

Tað kann kanska sigast, at
vit hava sett spónin í á hesum
øki, men megintøkini eru efti-
ri at taka, um vit — sjálvt efti-
ir fólkatali og vali — skulu
kunna meta okkum við aðrar,
eins og vit kunnu gera tað á
fiskiskapsøknum.

Kyndilin er tendraður her —
og vit fara at kíta okkum at
náa málinum, at koma at eiga
oddastøðu í farmasiglingini.

(Framhald.)

FØROYA

BANKI

banki FØROYA

Fridtjof Diesen:

Så stort et kall - - Richard Wagners liv og verk -

(Framhald.)

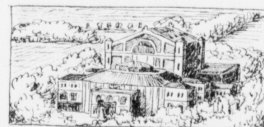
DISSE 4 heftene var henrivende
skjønne og gripende. Tenk for en
verden Wagner har satt i scene og
alt det han gir i ord, bilder og
toner, naturkrefter og mennesker.
Ledemotivene letter for forståelse
for skikkelsene og handlingenes ka-
rakteristiske trekk. Rhindotrenes for-
skrekkelse, Alberichs suhet, Mi-
mes feighet og servile holdning,
Hagen, Siegfrieds banemanns slek-
skaps, Siegfrieds tapperhet, Bryn-

hildes kjærlighet, Fafners uhyrlig-
het, Wotans høviske og mektige
ferd. Følelser og tanker knyttes
sammen i Wagners funklende språk
drakt. Den nordiske mytologis
vrimmel av personer, av guder og
mennesker, av Wallhals praktut-
foldelse. Franz Liszt som nå var
tilstede uttalte at Wagner var år-
hundredes største og merkeligste
ånd, din plan krever over menne-
skelige krefter, men jeg vet at du
kan realisere den. Wagner svarte:

Jeg vet det, men hele verden må
vite det.

AUGUSTDAGENE 1876 viste til
fulle hva Wagners kunst kom til
å stå for i framtiden. De hadde
vart fra den 13–18. august. — Ved
en fest for 700 gjester takket kong
Ludwig på vegne av tilhørerne,
Keiser Wilhelm og Richard Wagne-
ner var æresgjester. Mesteren hyl-
det alle dem som bidro til åpnin-
gen av festspillene i Bayreuth,

Franz Liszt kvitterte med å si at
han bøyde seg for Wagners geni i
likhet med den respekt han følte
for Beethoven, Dante, Michelan-
gelo og Shakespeare.

RIKTIG NOK ble festspillene en
stor kunstnerisk seier, men øko-
nomien var anstrengt med et und-
erskudd på hele 120000 DM. Dette
var en bagatell for en stor og rik
stat, men for en liten gruppe
mennesker var det et stort løft.

Vennene tok et mektig løft. Un-
derskuddet ble dekket og fonds lagt
opp til senere drift. Hans von
Bülow sendte 40000 DM, men av
lett forståelige grunner kunne
Wagner ikke motta denne høysin-
nede gaven. Wagner biografen

Carl Gläser sendte Bayreuth
sitt forfatterhonorar, Cosima Wagne-
ner bidro med sin mors arv. Wagne-
ner solgte hele sin »Nibelungen-
ring» til den energiske teateragen-
ten Angelo Neumann som oppførte
dem enkeltvis, gjorde store penger
og dermed ble Wagners verker
mere kjente.

FESTSPILLHUSET måtte bli
et uglebo, men det gikk 6 år før
Wagner tok første oppførelse i
Bayreuth. En ny Englands reise
med mange konserter ga klingende
mynt i kassa. I de følgende årene
ble det orden i finansene. Det var
Adolf Gross som fikk det ansvars-
fulle hvervet og han la grunnlaget
for videre virksomhet.

I 1876 feiret U.S.A. sin hunde-
de årsdag og Wagner fikk i opp-
drag å komponere en uavhengig-
hetsmarsj. Den ga ham hele 5000
dollar i honorar. Fra Bayreuth gikk
kunsten en ny ære i møte.

(Framhald.)